

Skupina 7 – 8 let:

- kos
- sraka
- krt
- deževnik
- navadna kislica
- navadni plešec

KOS

Opis:

Velik 24–27 cm, razpon kril od 34–38 cm. Tehta do 125 g. Samec: črn, kljun rumene barve, rumena očesna kolobarja. Samica: rjavkasta, ima rjavkast kljun.

Življenjski prostor:

Gozd, podeželje, mesta.

Znanstveno ime:
Turdus merula

Gnezdenje:

od marca do maja
4–5 jajc, valjenje traja 11–17 dni,
mladiči zapustijo gnezdo po 12–19 dneh

Gnezdišče:

na drevju, grmu ali zgradbi; gnezdo ima obliko skodelice iz posušenih bilk, z dodatkom volne, dlake, ostanki polivinilastih vrečk in blata

Zabavna dejstva:

V Sloveniji naj bi živelo okoli 300.000 osebkov. Kos je v Sloveniji prisoten skozi celo leto. V tople kraje se selijo le mlade ptice, starejše pa ostanejo doma. Črnega kosa pogosto opevajo v ljudskih pesmih. Če kosa kaj razburi, hitro odleti, ob pristanku pa preskaklja krajšo razdaljo in nato dvigne rep. Najljubša hrana so deževniki.

Gnezdo z jajci

Goliči

Samec in samica

Mladiči v gnezdu

Mladič

Jajca navadnega kosa v gnezdu

**Mladiči navadnega kosa po
izvalitvi**

Mladiči kosa v gnezdu

Mladič navadnega kosa

Kos: odrasla samica

Kos: odrasli samec

©2014 fco. Montero

Fotografija:
Sfrancisco Montero

SRAKA

Znanstveno ime:
Pica pica

Opis:

Velika 45 cm, od tega 20-30 cm rep. Čez peruti meri 58 cm. Telo je črno-belo obarvano, z belimi območji na prsih, trtici in bazah peruti. Rep in peruti imajo kovinsko zelen ali moder lesk. Samci so večji od samic in imajo daljši rep.

Življenjski prostor:

Travniki z redkim grmovjem ali drevjem, gozdni rob, jase v strnjenih gozdovih od nižin do gorskega pasu. Poseljuje tudi parke in naselja.

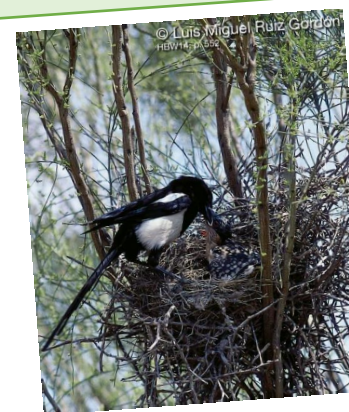
V letu

Gnezdo z jajci in goliči

Mladič

Sračje gnezdo

Gnezdenje:

od aprila do maja
6-9 jajc

Gnezdišče:

drevesna krošnja listavcev in iglavcev, gnezdo iz suhih vej, blata, koreninic

Zabavna dejstva:

Srača si v obdobju, ko je hrane dovolj, pogosto dela zaloge v jamicah na tleh, ki jih izkoplje naokrog po svojem teritoriju. Srače so zelo pametne ptice, saj znajo uporabljati orodja, imajo dober spomin in znajo dobro predvidevati. Je ena najinteligentnejših živali, ki se lahko kosa celo z nekaterimi človečnjaki. Obstajajo podatki, ki kažejo, da srače lahko živijo do 20 let.

Odrasla sraka

Sračja jajca in goliči

© Luis Miguel Ruiz Gordón
HBW14, p. 552

Sračje gnezdo z mladičem

Fotografija:

<http://www.hbw.com/ibc/species/60753/gallery>

Sračji mladič

Sraka v letu

Fotografija:
https://sl.wikipedia.org/wiki/Sraka#/media/File:Elster_wikipedia2.jpg

KRT

Opis:

Ima valjasto telo. Dolg je 12–15 cm, rep je dolg 2–4 cm. Krt tehta do 125 g. Kožuh je žameten, temnosive ali črne barve. Gobček ima rilčasto podaljšan, oči so drobne, uhljev ni.

Življenjski prostor:

Rahla tla travnikov, polj, listopadnih gozdov.

Razmnoževanje:

Pari se od marca do aprila. Brejost traja 30 dni. Koti 1-2 krat letno po 3-6 golih, slepih mladičev, ki sesajo 4-5 tednov, po dveh mesecih pa so samostojni.

Znanstveno ime:
Talpa europaea

Zabavna dejstva:

Rovi so dolgi do 150 m. Rove uredi s spalnimi, gnezdnimi in shrambenimi votlinami, krtine so izrinjen odvečni material. Ob iskanju hrane krt teka po rovih tudi do 4 ure, nato prav toliko časa tudi počiva.

Krt ima več čutnih organov kot katerikoli sesalec.

Hrani se z deževniki, žuželkami, rovkami. Na dan zaužije za lastno težo hrane.

Krtovo domovanje

Pravkar skoten mladič

Odrasel krt

Mladiči v gnezdu

Krt

Fotografija:
<https://commons.wikimedia.org>

Krtine

Krtovi rovi

Fotografija:
<https://www.pinterest.com>

Pravkar skoten mladič

gettyimages®

Les Stocker

Fotografija:
<http://www.gettyimages.com>

Mladiči krta v
gnezdu

NAVADNI DEŽEVNIK

Opis:

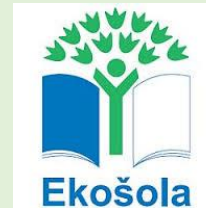
Valjasto telo je sestavljeno iz kolobarjev. Imajo ščetine, s pomočjo katerih se premikajo. V sprednjem delu telesa imajo odebeljen del s sluznimi žlezami, imenovan sedlo. Dihajo s celotno površino telesa.

Življenjski prostor:

Vrtovi, travniki, polja.

Razmnoževanje:

Je obojespolnik. Jajčeca odlaga na površje v ovoj iz strjene sluzi. Ob izvalitvi je deževnik velik približno 1 cm.

Znanstveno ime:
Lumbricus terrestris

Zabavna dejstva:

Ob močnem deževju zaradi pomanjkanja zraka prilezejo na površino, od tod tudi njihovo ime.

V kolikor ima ranjen zadnji del telesa, ga lahko deževnik obnovi.

Na enem kvadratnem metru travnika, lahko najdete tudi do 133 deževnikov.

V enem letu deževnik prebavi 8,12 kg organskih snovi. Njihovi izločki enega leta tehtajo 70 krat več kot deževnik sam.

Parjenje

Kokoni z mladimi deževniki

Deževniki v kompostu

Mladi deževnik

Navadni deževnik

Fotografija: James K. Lindsey

**Glistina -
iztrebki**

Parjenje

Deževnikovi
kokoni

Mladi deževnik

Mladi deževnik

Deževniki v kompostu

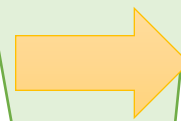
NAVADNA KISLICA

Znanstveno ime:
Rumex acetosa

Mlada rastlina

Cvetni popki

Cvetoča odrasla
rastlina

Plod kislice s semeni

Čas cvetenja:

od maja do konca junija

Razvoj plodov:

običajno med julijem in avgustom

Razširjanje semen:

semena raznaša veter

Opis:

Črnkasta korenika. Do 90 cm visoko steblo. Zeleno rumeni ali rdečkasti cvetovi so nameščeni v malocvetnem socvetju. Pritlični listi so jajčasto podolgovati, dolgopecljati. Stebelni listi so suličasti.

Življenjski prostor:

Gojeni travniki, gozdne jase, ob jarkih in po vlažnih gozdovih.

Uporaba:

Liste lahko uporabimo v solati ali kot začimbo za omake in juhe. S sokom kislice lahko s perila odstranimo madeže črnila.

Zabavna dejstva:

Latinsko ime *Rumex* pomeni "sesati" (rumo), saj so Rimljani sesali liste kislice, da so bili manj žejni.

Kislica: cela rastlina

Mlada rastlina

unlimited

Listi

Kislica: cvetni popki

Fotografija: [Derek Harper](#)

Odrasla rastlina: socvetje in plodovi

Plod kislice s semeni

NAVADNI PLEŠEC

Znanstveno ime:
Capsella bursa – pastoris

Mlada rastlina

Rastlina v
naravnem okolju

Seme v plodu

Plod

Socvetje

Čas cvetenja:
skoraj celo leto
Razvoj plodov:
plodove je najbolje nabirati
med majem in oktobrom
Razširjanje semen:
s pomočjo živali (iztrebki)

Opis:
Majhna rastlina s suličastimi
listi.

Življenjski prostor:
Gojeni travniki, gozdne jase, ob
jarkih in po vlažnih gozdovih.

Uporaba:
Kot začimba za juhe.

Zabavna dejstva:
Če semena potresete po vodi
v kateri se razmnožujejo
komarji, se bo število
komarjev zmanjšalo.

Mlada rastlina

Rastlina v naravnem okolju

Socvetje

Plod

Seme v plodu

